

Functieomschrijving optometrist

Commissie Beroepsbelangen

Juli 2014

Inhoudsopgave

Inleiding

	3
1. Functieomschrijving – een voorbeeld	4
<i>Plaats in de organisatie</i>	4
Karakteristiek en werkwijze van de afdeling	4
Leiding geven en ontvangen	4
<i>Doel van de functie</i>	5
<i>Functionele contacten</i>	5
	5
2. Hoofdbestanddelen van de functie	6
<i>Directe patiëntenzorg</i>	6
<i>Poliklinische verrichtingen en aanvullende diagnostiek</i>	6
<i>Interpretatie en dossiervoering</i>	7
<i>Kwaliteitstaken en deskundigheidsbevordering</i>	7
3. Functie-eisen	8
<i>Kennis</i>	8
<i>Zelfstandigheid</i>	8
<i>Sociale vaardigheden</i>	8
<i>Risico's, verantwoordelijkheid en invloed</i>	9
<i>Uitdrukkingsvaardigheid</i>	9
<i>Bewegingsvaardigheid</i>	9
<i>Oplettendheid</i>	9
<i>Overige functie-eisen</i>	10
<i>Inconveniënten</i>	10

Inleiding

Onderstaand vindt u een voorbeeld van een functieomschrijving optometrist. Voor de meeste optometristen zal de functieomschrijving eruit zien zoals hieronder omschreven. Een aantal onderwerpen zijn echter ziekenhuis afhankelijk. Mocht u uw functieomschrijving optometrist willen herschrijven, dan is het aan te bevelen om onderstaande tekst goed te lezen en om te gebruiken wat voor u zinvol is. Naast deze omschrijving is er op de werkplek of bij Personeel & Organisatie (P&O) waarschijnlijk ook een uitgebreide handleiding voor het schrijven van een functieomschrijving aanwezig. Als u deze handleiding gebruikt in combinatie met onderstaand voorbeeld, zal het schrijven van een werkplekafhankelijke functieomschrijving minder moeilijk zijn.

Aan de hand van een functieomschrijving vindt de inschaling plaats in de salarisschalen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van vergelijkingsmateriaal, zoals o.a. kaderteksten, ijkfuncties en de normteksten uit het functiewaarderingssysteem in de gezondheidszorg (FWG-systeem). Deze vergelijkingsmaterialen zijn tevens te vinden in de handleiding en delen hiervan zijn te vinden op internet (www.ZKN.nl ; www.fwg.nl). Op grond van de CAO heeft u recht op inzage in deze vergelijkingsmaterialen.

Op basis van onderstaande functieomschrijving zal de salarisschaal waarschijnlijk in perifere ziekenhuizen schaal 50 of 55 zijn en in academische ziekenhuizen schaal 8 of 9 zijn. Een goede functie omschrijving wil overigens niet garanderen dat u in schaal 55 of 9 komt, dit is mede afhankelijk van de volgende factoren:

- bereidheid FWG deskundige
- bereidheid hoofd P&O
- bereidheid Teamhoofd/zorgmanager
- bereidheid maatschap oogheelkunde

In de functieomschrijving staat niet opgenomen wat de vergoedingen vanuit het ziekenhuis zijn voor na- en bijscholing, kosten voor de beroepsvereniging, etc. De Commissie Beroepsbelangen van de OVN adviseert om als dat nodig is, hier duidelijke afspraken over te maken met teamleider en P&O. Daarnaast is het zinvol om afspraken te maken voor verlofuren die nodig zijn om de bij- en nascholingen te kunnen volgen.

1. Functieomschrijving – een voorbeeld

Functiebeschrijving:	Optometrist
Functiebenaming:	Optometrist
Divisie/patiëntencategorie:	Electieve zorg
Afdeling:	Polikliniek
Datum:	

Plaats in de organisatie

Karakteristiek en werkwijze van de afdeling

Dit deel is ziekenhuis afhankelijk

In dit onderdeel wordt in het kort de organisatorische context aangegeven: de doelstellingen van de eenheid, op welke wijze de werkzaamheden en de verschillende functies zijn georganiseerd en de personele omvang.

Leiding geven en ontvangen

Dit deel is ziekenhuis afhankelijk

In dit onderdeel wordt duidelijk gemaakt aan wie de functiehouder verantwoording verschuldigd is, van wie wordt hiërarchisch/operationeel/functioneel leiding ontvangen? Aan wie wordt leiding gegeven (hiërarchisch/operationeel/functioneel). Geef hierbij aan hoeveel fte. direct en/of indirect leiding wordt gegeven. Er kan eventueel een organogram worden opgenomen als dit inzichtverhogend werkt.

Hiërarchisch leidinggeven: Vanuit een hiërarchische positie leidinggeven aan een organisatorische eenheid, inclusief de daarbij behorende personele en financiële aspecten.

Operationeel leidinggeven: het aansturen van het werkproces ter realisatie van een bepaald resultaat, met de bevoegdheid om werkopdrachten te geven binnen een daartoe door de hiërarchisch leidinggevende gestelde raamopdracht. Het stellen van prioriteiten, coördineren van de te verrichten activiteiten en bewaken van de voortgang.

Functioneel leidinggeven: geven van richtlijnen en aanwijzingen vanuit een verantwoordelijkheid voor specifieke vaktechnische aspecten bij de uitvoering van werkzaamheden, met als doel zorg te dragen voor het op peil houden, ontwikkelen en juist hanteren van specialistische kennis en vaardigheden.

Voorbeeld:

Plaats in de organisatie

- Ontvangt hiërarchisch leiding van de bedrijfsleiding/teamhoofd
- Geeft instructies en aanwijzingen aan de technisch oogheelkundig assistent (TOA) en de secretaresses/doktersassistentes

Doel van de functie

Het zelfstandig verrichten van oogmetingen/optometrische onderzoeken.

Het geven van technische, oogheelkundige, diagnostische en administratieve spreekuur ondersteuning aan de oogartsen op een wijze die adequaat is afgestemd op de vraag van de verwijzer en die overeenstemt met de professionele opvattingen en ontwikkelingen betreffende het optometrisch handelen

Functionele contacten

Dit deel is ziekenhuis afhankelijk.

In dit onderdeel wordt omschreven met wie de functiehouders contacten onderhoudt. Hierbij kan een verdeling gemaakt worden tussen interne en externe contacten. Bij interne contacten in de organisatie kan gedacht worden aan de orthoptisten, doktersassistentes, TOA's en oogartsen. Onder de externe contacten vallen de eerstelijns zorgverleners waaronder huisartsen, optometristen in een extramurale setting en opticiëns.

Tevens wordt omschreven wat het onderwerp van de communicatie is en met welke frequentie deze communicatie plaatsvindt. Voorbeelden van communicatie zijn feedback van bevindingen naar aanleiding van een optometrisch onderzoek, maar ook telefonisch contact op reguliere basis en fysieke bijeenkomsten.

2. Hoofdbestanddelen van de functie

Resultaat gebieden

Directe patiëntenzorg
Poliklinische verrichtingen en aanvullende diagnostiek
Interpretatie en dossiervoering
Kwaliteitstaken en deskundigheidsbevordering

Directe patiëntenzorg

De optometrist:

- ontvangt patiënten met oogheelkundige klachten op het spreekuur;
- meet en past optische hulpmiddelen aan, stelt de sterkte van het visuele hulpmiddel vast met behulp van objectieve en/of subjectieve refractiemethoden;
- voert zelfstandig een optometrisch onderzoek uit waarbij de gekozen onderzoeksmethoden aansluiten bij de zorgvraag; deze worden volgens protocollen en afspraken uitgevoerd;
- dient, indien nodig voor het onderzoek, diagnostische farmaca toe.
- voert zo nodig aanvullende onderzoeken uit om tot een (differentiaal) diagnose te komen;
- voert op verwijzing van de oogarts periodieke en postoperatieve controles uit;
- geeft voorlichting en uitleg aan de patiënt en/of begeleider over de diagnose, prognose en behandelplan;
- motiveert en instrueert patiënt en/of begeleider in de, soms langdurige, behandeling;
- begeleidt en adviseert de patiënt en/of begeleider in het gebruik van eventuele hulpmiddelen.

Poliklinische verrichtingen en aanvullende diagnostiek

De optometrist:

- voert zelfstandig poliklinische verrichtingen uit zoals het verwijderen van een corpus alienum en trichiasis, het verwijderen en aanleggen van een zalfverband en het testen van de doorgankelijkheid van de traanwegen middels een ANEL;
- voert zelfstandig aanvullende diagnostiek uit zoals gonioscopie, OCT, spleetlampfotografie, pachymetrie, corneatopografie en endotheelcelfotografie;
- interpreteert de uitkomsten van aanvullende diagnostiek en verwerkt deze in het stellen van de (differentiaal) diagnose;
- behandelt, indien relevant, zelfstandig of in overleg met de oogarts, droge ogen en binoculair zien problematiek;
- voert poliklinische verrichtingen en aanvullende diagnostiek uit volgens protocollen en afspraken.

Interpretatie en dossiervoering

De optometrist:

- analyseert en interpreteert de verkregen onderzoeksgegevens en stelt de (differentiaal) diagnose;
- legt onderzoeksgegevens tijdig, correct en volgens afspraken vast in het patiëntendossier;
- stelt naar aanleiding van de (differentiaal) diagnose een behandelplan op waar het uitschrijven van herhaal recepten en een brilvoorschrift in wordt meegenomen;
- onderkent tijdens de optometrische behandeling wanneer overleg gepleegd moet worden met de oogarts;
- verwijst door naar een andere specialist wanneer nodig en draagt zorg voor het schriftelijk overdragen van de noodzakelijke oogheelkundige gegevens;
- maakt op basis van het behandelplan vervolgspraken wanneer nodig;
- rapporteert schriftelijk aan de verwijzer bij tussentijdse- en eindevaluaties.

Kwaliteitstaken en deskundigheidsbevordering

De optometrist:

- volgt ontwikkelingen in het vakgebied en levert een bijdrage aan de introductie en implementatie van nieuwe behandelvormen;
- neemt deel aan bijscholing, wetenschappelijke vergaderingen en congressen;
- houdt vakliteratuur bij;
- signaleert scholingsbehoefte, houdt voordrachten en verzorgt intern en extern klinische lessen over onderwerpen uit het optometrisch vakgebied;
- neemt een actieve houding aan bij participatie in werkbijeenkomsten en vergaderingen;
- signaleert knelpunten/verbeterpunten op de afdeling en draagt verbetervoorstellen aan bij collega's, leidinggevende en specialisten;
- draagt bij aan beleidsontwikkeling;
- begeleidt stagiaires en nieuwe werknemers.

3. Functie-eisen

Kennis

- Afgeronde opleiding HBO-optometrie;
- Ruime achtergrondkennis en ervaringskennis zijn vereist voor de zelfstandige en verantwoordelijke uitvoering van de functie;
- Kennis van aanpalende vakgebieden is vereist;
- Ontwikkelingen binnen het vakgebied dienen te worden bijgehouden door middel van het volgen van na- en bijscholing, het bijhouden van (Engelstalige) vakliteratuur en het bijhouden van congressen en symposia en dienen te worden beoordeeld op de toepasbaarheid binnen het werk;
- Staat in het kwaliteitsregister paramedici/optometrie ((nog) niet verplicht)

Zelfstandigheid

- Het zelfstandig verrichten van variërend diagnostisch onderzoek bij oogheelkundige en refractie gerelateerde klachten, zodat een nadere diagnose en eventuele behandeling kan plaatsvinden;
- Uitvoering en bijstellen van behandelplannen gebeurt zelfstandig waarbij voor het zelfstandig oplossen van (soms weinig voorkomende) problemen vindingrijkheid vereist is;
- Geeft instructies en informeert de patiënt over de onderzoeken, de bevindingen en het behandelplan;
- Geeft instructies aan secretaresses, doktersassistentes en TOA's;
- Bepaalt zelfstandig of er verwezen moet worden naar oogarts, orthoptist, huisarts of opticien;
- Geeft leiding aan stagiaires.

Sociale vaardigheden

- De contacten met patiënten stellen eisen aan de sociale vaardigheden voornamelijk het motiveren en stimuleren tot het volhouden van ingrijpende en vaak langdurige behandelingen, invoelingsvermogen en het bieden van zorg en aandacht;
- Om effect van de behandeling te krijgen dient er niet alleen gemotiveerd en gestimuleerd te worden, maar is er ook sprake van corrigeren en controleren;
- Onderhoudt zowel intern als extern goede relaties met een netwerk van collega's, kan goed werken in teamverband en zorgt voor een goed werkklimaat;
- Onderhoudt informatieve contacten met de oogartsen en orthoptisten met betrekking tot de behandelingen en onderzoeken;
- Is in staat tot het geven van voorlichting over o.a. optische hulpmiddelen, oculaire aandoeningen en oogheelkundige behandelingen;
- Weet stagiaires in de optometrie te corrigeren en te controleren vanuit een intensieve begeleidingssituatie waarin eisen gesteld worden aan tact en invoelend vermogen t.o.v. de stagiair;

Risico's, verantwoordelijkheid en invloed

- Er is kans op het veroorzaken van immateriële schade in zorgcontacten. Een verkeerde diagnose of behandeling kan leiden tot verdere beschadiging van, of onnodig uitblijven van herstel van de oogfunctie of zelfs de algehele gezondheidstoestand van de patiënt;
- Is verantwoordelijk voor optometrische diagnose en behandeling;
- Is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk;
- Is verantwoordelijk voor het doelmatig omgaan met materiaal en apparatuur.

Uitdrukkingsvaardigheid

- Moet zich in begrijpelijke taal kunnen uitdrukken naar de patiënten en de ouders en/of verzorgers ten aanzien van de adviezen en instructies voor het ondergaan van de behandelingen en/of onderzoeken;
- Moet zich in begrijpelijke taal kunnen uitdrukken naar patiënten en de ouders en/of verzorgers van patiënten ten aanzien van de uitleg van de diagnose en prognose;
- Voor het eenduidig en op de juiste manier weergeven van de onderzoeksresultaten worden hoge eisen gesteld aan de schriftelijke uitdrukkingvaardigheid;
- Beheerst de Engelse taal in woord en geschrift;
- Uitdrukkingsvaardigheid is vereist bij het geven van scholing, het begeleiden en beoordelen van stagiaires;
- Kennis en uitdrukkingsvaardigheid zijn nodig bij mondelinge en schriftelijke communicatie met aanpalende beroepsgroepen.

Bewegingsvaardigheid

- Bewegingsvaardigheid is vereist voor het uitvoeren van onderzoeken waarbij sprake is van complexe en technische bewegingen;
- Nauwkeurigheid en fijne motoriek zijn noodzakelijk vanwege onderzoeken/handelingen met apparatuur/materialen die in de directe omgeving van het oog worden verricht (ook bij niet coöperatieve patiënten).

Oplettendheid

- Oplettendheid, systematiek, nauwkeurigheid, geduld en doorzettingsvermogen zijn bij diverse oogonderzoeken en behandelingen van groot belang en dienen te allen tijden bewaakt te worden;
- Het stellen van een diagnose vereist interpretaties van, niet logischerwijs, samenhangende gegevens;
- Versturende factoren zoals telefoon, apparatuur, intercom en aanwezigheid van ondersteunende familieleden zijn volop aanwezig;
- Onoplettendheid heeft voor de patiënten ernstige gevolgen in de zin van het stellen van de niet juiste diagnose of het missen van de juiste informatie;
- Grote oplettendheid is nodig bij het gebruik van diagnostische farmaca in verband met mogelijke bijwerkingen of allergische reacties;
- Hoge tijdsdruk maakt een goede concentratie noodzakelijk.

Overige functie-eisen

- Volharding en doorzettingsvermogen zijn nodig voor het verrichten van (belastend) onderzoek en het uitvoeren van de (soms langdurige) behandeling;
- Systematisch en hygiënisch handelen zijn van belang bij het opstellen en uitvoeren van de behandeling;
- Integriteit en betrouwbaarheid zijn vereist in verband met het beschikken over patiëntengegevens;
- Empathisch vermogen is noodzakelijk om om te gaan met de gevoelens, vragen en reacties van patiënten en begeleiders;
- Kennis van uitwendige, uiterlijke kenmerken van het menselijk lichaam wordt gevraagd om veranderingen en afwijkingen bij patiënten te kunnen waarnemen;
- Kennis van apparatuur wordt gevraagd vanwege het gebruik van uiteenlopende apparatuur bij onderzoek en behandeling;
- Een representatief en hygiënisch voorkomen is een vereiste.

Inconveniënten

- Fysieke belasting is aan de orde door het uitvoeren van onderzoeken in onnatuurlijke houding en het tillen van patiënten in- en uit hun rolstoel;
- Bij het uitvoeren van diagnostische onderzoeken is soms een gedraaide houding noodzakelijk, wat belastend is voor de rug;
- Het werken volgens afspraken binnen een poliklinische setting brengt piekbelasting met zich mee. Tevens is er een piekbelasting bij afwezigheid van collega's;
- Bezwarende omstandigheden zijn aan de orde doordat regelmatig gewerkt wordt in donkere ruimten;
- Psychische belasting treedt op ten gevolge van confrontatie met het leed van de patiënten met ernstige, soms ongeneeslijke aandoeningen;
- Er bestaat risico op persoonlijk letsel doordat er wordt omgegaan met injectienaalden en scherp instrumentarium, waarbij er kans is op besmetting;
- Er bestaat een verhoogde kans op ooginfecties.